

PER ØSTERGAARD

SIDAN 1

Minifakta om krokodiler

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken handlar om krokodiler. Du får veta var krokodiler trivs, vad de äter, hur de dödar sitt byte och många andra spännande saker.

LGR 22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Gemensam och enskild läsning. Sambandet mellan ljud och bokstav. Strategier för att avkoda, förstå och tolka ord, begrepp och texter. (SV åk 1–3)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva ord, meningar och olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 1–3)
- Språkliga strukturer och normer. Grundläggande skrivregler, med gemener och versaler, de vanligaste skiljetecknen samt stavning av vanligt förekommande ord i elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Framställning av berättande bilder, till exempel sagobilder och illustrationer till berättelser. (BL åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Kommunicera med bilder för att uttrycka budskap.

LGRS 22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 1–3)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor. (SV åk 1–3)
- Framställning av berättande bilder, till exempel sagobilder och illustrationer till berättelser. (BL åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Reflektera över samtida och historiska bilder.

GISSA BEGREPPEN

Sätt upp begrepp från boken på väggarna runt om i klassrummet.

Låt eleverna arbeta i par. Ge dem ett papper med de olika begreppens betydelser samt en hög med häftmassa.

Eleverna ska nu klippa isär varje begreppsförklaring. De ska sätta en bit häftmassa på en av lapparna och sätta fast den under det begrepp som de tror att lappen förklarar.

Låt eleverna skriv sina namn på lapparna.

Allt detta kan du göra innan ni börjar läsa för att se vad eleverna kan. Efter läsningen kan de ändra sina förklaringar och sätta dem under andra begrepp, om de vill.

Förslag på begrepp

rovdjur	dvärgkrokodil	gap	byte
dränka	nykläckt	fridlyst	ekvatorn

MINA ORD/DINA ORD

Eleverna ska fundera kring olika djur som är rovdjur och bor i Sverige. I boken får vi lära oss om krokodilen, som inte lever i Sverige. Men vad finns det för rovdjur i Sverige?

Övningen *Mina ord/Dina ord* innebär att var och en i klassen skriver upp ord de kommer att tänka på kring djur som är rovdjur och lever i Sverige. De skriver på ett papper i kolumnen *Mina ord*. Eleverna går sedan runt och frågar kamraterna vilka ord de har. När de hör ett ord som de inte har på sina listor, ber de om att få det ordet och skriver upp det i kolumnen *Dina ord*. (Det är bra om eleverna har hårda skrivunderlägg eftersom de står upp när de skriver.)

Därefter blir det ombytta roller. Den som just har fått ett ord, läser upp sina ord tills den andra hör ett ord som hen inte har. Eleverna frågar om de får låna kamraternas ord och skriver dem i kolumnen *Dina ord*.

Avsluta med att gå igenom i klassen vilka djur eleverna har på sina papper.

ROVDJUR I SVERIGE

MINA ORD	DINA ORD

SPRINGDIKTAMEN

Här är ett utdrag ur boken *Minifakta om krokodiler*. Skriv ut texten och sätt upp den på en dörr eller vägg utanför klassrummet. Dela sedan in eleverna i par eller smågrupper, beroende på hur många ni är.

Elevernas uppgift är att på begränsad tid försöka skriva ner texten precis som den är. Endast en gruppmedlem i taget får springa ut. Eleverna ska läsa och memorera någon rad och sedan springa in och återge den för eleven/eleverna i sin grupp. När tiden är ute går ni igenom allas texter och ser vilken grupp som har flest korrekta meningar. Det är meningsbyggnaden som är viktig här, inte stavningen. Övningen tränar läsning, minnet, samarbete och fokusering.

Vassa tänder

Krokodilen har ett stort gap och en rund nos.

I gapet har den runt 80 vassa tänder. Dessa byts ut cirka 50 gånger under krokodilens liv.

En krokodil har det kraftigaste bittet av alla djur.

FACIT

LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Var lever de flesta krokodiler?
De flesta krokodiler lever i floder och sjöar (i varma områden på båda sidorna om ekvatorn).
2. Vilken art är den största av krokodilerna?
Den största arten är saltvattenskrokodilen.
3. Vad menas med att krokodilen är ett rovdjur?
Rovdjur äter andra djur och det gör krokodilen.
4. Hur gör en krokodil för att döda sitt byte?
Krokodilen dränker sitt byte för att ta död på det.
5. Hur vet krokodilhonan att ungarna kläcks?
Krokodilhonan vet att ungarna kläcks när hon hör ljud från boet.
6. Varför lägger sig krokodilungarna i mammans gap?
De lägger sig i mammans gap för att hon ska kunna bära ner dem till vattnet och för att de skyddar sig mot fiender.
7. Varför är människan krokodilens värsta fiende?
Människan är krokodilens värsta fiende för att vi jagar dem för att ta deras skinn.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

8. Hur många kilo skiljer det mellan den lättaste och den tyngsta krokodilarten?
Det skiljer 1170 kg mellan den lättaste och den tyngsta krokodilarten.
9. Skulle du säga att människan ett rovdjur?
Eget svar.
10. Ta hjälp av kartan på sidan 16. Skriv namnen på tre länder där krokodiler lever.
Eget svar.

Frågor bortom raderna

 (Fundera och ge egna svar.)

11. Varför tror du att det kan vara bra att krokodilens tänder byts ut cirka 50 gånger under krokodilens liv?
Eget svar.
12. Är krokodilen ett däggdjur?
Krokodilen är inte ett däggdjur eftersom den inte föder levande ungar. Krokodilen lägger ägg.
13. Skriv tre meningar om något i boken som du tyckte var extra spännande/intressant.
Eget svar.

SANT ELLER FALSKT OM KROKODILEN

	Sant	Falskt
1. Krokodilen har cirka 50 vassa tänder.		X
2. Krokodilen gillar värme.	X	
3. En krokodil har en spetsig nos.		X
4. Krokodiler är köttätare.	X	
5. Krokodiler lägger ägg i buskar.		X
6. Alla krokodiler äter bara en gång per år.		X
7. Det finns krokodiler som kan väga mer än 1 000 kilo.	X	
8. Krokodilhanen vaktar äggen som honan lägger.		X
9. Det finns vilda krokodiler i Indien.	X	
10. En krokodilunge väger cirka 80 gram när den föds.	X	

FIXA TEXTEN

Krokodiler lever i varma områden på båda sidor om ekvatorn. De flesta finns i floder och sjöar. Bara en art lever i havet. Det finns många olika arter. Den minsta är 1,5 meter lång och väger 30 kilo. Den största är 7 meter lång och väger 1 200 kilo.